

ἀχνιάζω (I) Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχνός.

Γίνομαι ἀχνός, ὡχρός ἐκ φόβου ἢ νόσου, ὡχρίω.
Συνών. ἀχνίζω (I) 1.

ἀχνιάζω (II) Πελοπν. (Λακων.)—Λεξ. Μ'Εγκυκλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνα.

Ἐκβάλλω ἄχναν, ἀκούομαι ἐνθ' ἄν. : Τίποτε δὲν ἄχνια-
σε Λεξ. Μ'Εγκυκλ.

ἀχνίδα ἡ, Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνη.

Τολύπη ἐκ λεπτῆς μετάξης ἐμβαλλομένη ἄλλοτε εἰς
τὰ μελανοδοχεῖα πρὸς συγκράτησιν τῆς μελάνης.

ἀχνίδιν τό, Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σαράχ.) ἀ-
χνίδι Πόντ. (Οἰν.) ἀχνίδ' Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ. Ὀφ.
Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχινός καὶ τῆς καταλ. -ίδιν, δι' ὃ ἰδ.
-ίδι.

1) Ἡ σπονδυλικὴ στήλη Πόντ. (Ἀμισ. Ὀφ. Σάντ.
Τραπ.) : Ἐπιάσε με ἕναν πόνος ἀπέσ' ἔς σ' ἀχνίδ' Τραπ. || Φρ.
Κολί' ἀχνίδ' (τὸ κάτω ἄκρον τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ὃ
κόκκυξ) Ἀμισ. Συνών. ραχοκοκκαλιά, ραχοκόκ-
καλο. 2) Κόκκαλον ψαριοῦ ἐν γένει ἐνθ' ἄν. : Τ' ὄψαρ'
ἔθ' πολλὰ ἀχνιδῶ Χαλδ. Ἐβγάλλω τῇ ψαρίου τ' ἀχνίδιν Κε-
ρασ. || Μεταφ. φρ. ἐπὶ ὀξέων τεμνόντων ὀργάνων : Ἐκόνεσα
τὸ μαθαίρ' κ' ἐποίκ' ἀτο ἀχνίδ' Τραπ. Ἐγόν' τὸν τὸ μαθαίρ'
ἀχνίδ' αὐτόθ. Συνών. ψαροκοκκαλο. 3) Ἡ θήκη
ἢ περικλείουσα τὰ σπέρματα καρπῶν, οἶον μήλου, ἀπίου
κττ. Πόντ. (Κερασ.)

ἀχνιδόπουλλον τό, ἀχνιδόπον Πόντ. (Σάντ.
Τραπ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχνίδιν διὰ τῆς καταλ. -πουλλον.
Μικρὰ σπονδυλικὴ στήλη.

ἀχνίζω (I) Ζάκ. Ἡπ. Κέρκ. (Ἀργυροῦδ. κ.ά.) Κεφαλλ.
— ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,46 ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 1,216 καὶ
226 καὶ 2,71 ΔΜαυροφρ. Δοκίμ. 335 ἀγνίζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχνός.

1) Γίνομαι ἀχνός, ὡχρός, χλομιάζω Ζάκ. Ἡπ. Κέρκ.
(Ἀργυροῦδ. κ.ά.) Κεφαλλ. — ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. — Λεξ.
Μ'Εγκυκλ. : Ἀχνισε ἀπὸ τὸ θυμό του Λεξ. Μ'Εγκυκλ.
|| Γνωμ. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἀχνίζει κ' ἢ πουτὰνα κοκκινίζει (ὃ
γενναῖος ἀνὴρ κατὰ τὸν θυμόν του ὡχρίῃ, ὃ δὲ δειλὸς
ἐρυθρίῃ) Κεφαλλ. || Ἄσμ.

Τηράξεις γιατί ἄχνισα, λές ποῦ 'μαι ἀρρωστημένος,
μόν' εἶμαι ἀπὸ τὸν ἔρωτα φαρμάκι ποτισμένος

Ἀργυροῦδ. — Ποιήμ.

Ποῦ γλυκοφέγγουν οἱ κορφές, μαυρολογοῦν οἱ λόγγοι,
ποῦ τὸ φεγγάρι χάνεται, ποῦ ἀχνίζουνε τ' ἀστέρια
ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. 1,216

Χίλις ἀλλάζουν ἀγκαλές, φιλήματ' ἄλλα τόσα,
ὃ ἕνας κλαίει ἀπὸ χαρὰ κ' οἱ ὄντ' ἀπὸ φόβο ἀχνίζουν
αὐτόθ. 1, 226

Τῆς ἀχνισμένης ὄψις του σφογγάει τὸν κρύον ἰδρῶ,
παίρνει βαθὺν ἀνασασμὸ μέσ' ὅχ τὰ φυλλοκάρδια
αὐτόθ. 2, 71. Συνών. ἀχνιάζω (I). β) Κατὰ γ' πρό-
σωπ. χαράζει, ὑποφώσκει, ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς Κέρκ. : Ἀ-
χνίζει ἡ ἀνατολή. 2) Χάνω τὸ χρωμὰ μου, ξεθωριάζω
Κεφαλλ. — ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. : Τὸ ροῦχο ἄχνισε Κεφαλλ.
|| Ποιήμ.

Τὰ ρόδα μου ἂν ἀχνίσουνε | κί ἀνίσως μαραθοῦνε,
νὰ μὴ μῶχρη παράπονο | νὰ μὴ τὸνε πικραίνῃ
ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. Καὶ μετβ. κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὸ

χρωμὰ του, νὰ ὡχριάσῃ Κέρκ. 3) Λεπτύνομαι, ἱσχναί-
νομαι Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀτρινιάζω.

Μετοχ. ἀχνισμένος 1) Περίλυπος, λυπημένος ΔΜαυ-
ροφρ. ἐνθ' ἄν. 2) Ὀργίλος, ὠργισμένος ΔΜαυροφρ.
ἐνθ' ἄν.

ἀχνίζω (II) ἀθνίζω ἀμάρτ. ἀθνίζου Θράκ. (Αἰν.)
'θνίζω Θράκ. (Καλαμ. Περίστασ.) ἀθνίζω Θράκ. ἀ-
φνίζω Θράκ. (Σαρεκκλ. Σκοπ.) Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Κε-
ρασ. Οἰν. Ὀφ.) ἀχνίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.
κ.ά.) ἀχνίζου βόρ. ἰδιώμ. καὶ Τσακων. 'χνίζω Κύπρ.
Ρόδ. ἐχνίζω Νάξ. Ρόδ. ἀγνίζω Κύπρ. ἀχλίζω Εὐβ.
(Αὐλωνάρ.) ἀχλίζου Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ. Ὁξύλιθ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀτμίζω διὰ τῶν μεταβατικῶν τύπων
ἀθνίζω - ἀφνίζω. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῶν 29 (1917)
Λεξικογρ. Ἀρχ. 3 κέξ.

Α) Ἀμτβ. 1) Ἀναδίδω, ἐκπέμπω ἀτμούς, ἀτμίζω
κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Χαλδ. κ.ά.) :
'Αχνίζει τὸ αἷμα - τὸ ζεστό νερὸ - τὸ γάλα - τὸ φαεῖ κττ. Ἀ-
χνίζει ἡ γῆ. Ἀχνίζουνε τὰ ροῦχα κοιν. || Αἰνιγμ. Τῇ βάνω
τριζει, τῇ βγάνω ἀχνίζει (ἢ πάννα με τὴν ὁποίαν καθαρί-
ζουν τὸν φούρνον ἀπὸ τοὺς ἄνθρακας διὰ νὰ βάλουν τοὺς
ἄρτους) Πελοπν. (Πύλ.) || Παροιμ. φρ. Ὀδ' ἀχνίζει τὸ σί-
δερο κολλᾷ (κάθε πρᾶγμα ἐπιτυχάνει ὅταν γίνεται ἐγκαί-
ρως, συνών. φρ. ἔς τῇ βράσει κολλᾷ τὸ σίδερο) Κρήτ.
(Σητ.) Συνών. ἀμπουριάζω 1, ἀμπουρίζω, ἀνα-
χνίζω. β) Μεταφ. εὐρίσκομαι εἰς ἔντασιν Κρήτ. (Σητ.
κ.ά.) : Ἀχνίζει ἡ δουλειὰ Σητ. || Φρ. Ἀχνίζει νὰ γεννήσῃ (εἶ-
ναι ἐπίτοκος) Κρήτ. γ) Ἀναδίδω ἀτμώδη ἐκπνοὴν Νάξ.
(Δαμαρ.) κ.ά. : Τοῦ μουλαριοῦ τ' ἀρθούνα ἀχνίζουνε καὶ χει-
μῶνα ἔχομε Δαμαρ. 2) Ἀναδίδω θερμότητα Εὐβ. (Στρό-
πον.) : Ζέστα σήμιρα, ἄχνισι οὐ τόπους. β) Θερμαίνομαι
πολὺ Ρόδ. : Ἐχνισα μέσ' ἔς τοῖς μονές (τὰ σκεπάσματα).

3) Πνέω ἐλαφρῶς Μύκ. Πελοπν. (Μάν.) : Δέν ἀχνίζει
καθόλου ἀέρας, εἶναι σκασούρα Μάν. Δέν ἀχνίζ' σταλα σή-
μερα Μύκ. Συνών. ἀχνιάζω.

Β) Μετβ. 1) Ἐκθέτω εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἀναδιδο-
μένου ἀτμοῦ Θράκ. (Σκοπ.) Πελοπν. (Μάν.) Σκυρ. κ.ά.
— Λεξ. Δημητρ. : Ἀφνίζω τὸ ψωμί (Σκοπ.) Ἀχνίζομαι με
τὸ χαμομήλι ν' ἀβολύκῃ ἢ μύτι μου ποῦ εἶναι βουλωμένη
Μάν. β) Θερμαίνω τι ἐντὸς χύτρας με τὸν ἰδιόν του
ἀτμόν χωρὶς νερὸ Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Καλαμ. Περί-
στασ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τσακων. — Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δη-
μητρ. : Ἀχνίζω τὸ χταπόδι Ἀπύρανθ. Ὦνίζω τὰ κολοκύθια
- τὰ ραδίκια κττ. Καλαμ. Περίστασ. γ) Ψήνω τι διὰ τοῦ
ἰδίου αὐτοῦ ἀτμοῦ Λεξ. Δημητρ. : Ἀχνίζω τὰ μύδια. δ)
Θερμαίνω τι με τὸν ἀτμόν τῆς ἐκπνοῆς μου Νάξ. : Τ' ἀρ-
νιά τὸν ἐχνίζανε ποῦ τουρτούριζανε ἀπὸ τὸ κρύο. 2) Ἐκ-
θέτω εἰς τὴν ἐπίδρασιν καπνοῦ ἐκ καιομένων ἀρωματικῶν
ἢ θεραπευτικῶν οὐσιῶν Πελοπν. (Αἰγ. Βασαρ.) Πόντ. (Ἀ-
μισ.) : Ἀχνίζω τὸ πυρὸ με τὸ λιβάνι Βασαρ. Ἀχνίζομαι με
πορτοκαλόφλουδες Αἰγ. 3) Ἀρωματίζω Ρόδ. : Ἄσμ.

Μόσκο καὶ μοσκοκάρυδο ἐβάστα κ' ἐχνιζέν την.

ἀχνισμα τό, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχνίζω (II). Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἐκπομπὴ ἀτμοῦ, ἐξάτμισις σύνηθ. : Τὸ ἀχνισμα τοῦ
νεροῦ - τοῦ φαγητοῦ - τῆς θάλασσας κττ. Συνών. ἀμπού-
ριασμα. 2) Ἐκθεσις εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἀναδιδομένου
ἀτμοῦ ἢ καπνοῦ σύνηθ. : Τὸ μάτι ποῦ πονεῖ θέλει ἀχνισμα
σύνηθ. 3) Ψήσιμον πρᾶγματός τινος διὰ τοῦ ἰδίου του
ἀτμοῦ Λεξ. Δημητρ. : Τὰ μύδια θέλουν ἀχνισμα.

ἀχνιστάρι τό, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχνίζω (II).

